

FOTO: SASKIA VANDERSTICHELE

JULIE VAN DEN MEUTTER

Tijd voor **schoonheid**

© Julie Van den Meutter - *Tangible*, 2016

Julie Van den Meutter is een jonge kunstenares die er lak aan heeft of je haar nu klasseert als toegepast ontwerper of autonoom kunstenaar. En je komt ze gelukkig al wat vaker tegen, jonge kunstenaars die het aandurven om posities in te nemen die niet door het bestaande kunstsysteem ondersteund kunnen of willen worden.

Je kan (nog) niet van een beweging spreken, maar het lijkt wel alsof deze jonge kunstenaars eenzelfde set van waarden en visies gemeenschappelijk hebben. Ze plaatsen zich buiten de beknellende ambiguïteit van de autonome versus de toegepaste artistieke praktijk. Hun artistieke DNA wordt gekenmerkt door hybride en multidisciplinaire standpunten en processen. Ze denken digitaal en handelen analoog. Ze profileren zich met een bijzondere aandacht voor ambachtelijke technieken en vaardigheden. Ze geven opnieuw betekenis aan schoonheid. Ze ontwikkelen hun eigen alternatieve commerciële omgeving of organiseren zich professioneel binnen tijdelijke verenigingen.

Het gaat vaak om zeer fragiele praktijken, waarvan je absoluut niet zeker kan zijn dat ze erin zullen slagen om die over lange termijn succesvol uit te bouwen. Bij het toekennen van subsidies vallen ze door hun hybride geardeheid te vaak tussen de vastgeroeste stoelen. Bij het uitstippelen van hun carrière kijken ze niet meteen richting gevestigde musea, kunsthallen en galeries want deze kunstenaars schikken zich niet graag naar de voorgedefinieerde posities die binnen deze geïnstitutionaliseerde muren getolereerd worden. Ze richten liever hun eigen toonmomenten in.

DECORUM & TEMPUS Julie Van den Meutter is zo iemand die ontzettend veel goesting heeft om van alles te ondernemen. Ze vindt van zichzelf dat ze best wel ambitieus is en is tegelijkertijd een beetje onzeker. Ze houdt van mooie dingen en is zelf op zoek naar de schoonheid, niet alleen in de kunst en in het beeld, maar ook in het dagelijkse leven. Schoonheid is voor haar één van de belangrijkste drijfveren om haar werk te maken. Schoonheid gedefinieerd door kleur, door tactiliteit, door compositie en gestuurd door de kracht van de geste in combinatie met artisanale begaafdheid.

Het is bijzonder verfrissend om een jonge kunstenaar zonder schroom het woord schoonheid in de mond te horen

nemen en het aandurft om vanuit dit concept ook een eigen artistiek discours te genereren. Haar oeuvre ontwikkelt ze vanuit het laten samensmelten van de kennis die ze verworven heeft tijdens haar opleiding grafisch ontwerp aan Sint Lucas Antwerpen, gevolgd door de opleiding textielontwerp aan de LUCA School of Arts in Gent. Al tijdens haar studies grafisch ontwerp koos ze er resoluut voor om de computer links te laten liggen en met haar handen te werken. Ze ontwikkelde er een echte fascinatie voor tekenen in zijn meest rudimentaire betekenis, namelijk puur intuïtief via potlood en papier tot beelden komen. Ze omschrijft het als ‘fundamenteel tekenen’, een begrip dat ze heeft leren kennen via de inzichten en het werk van Arpaïs Du Bois.

Julie Van den Meutter's interpretatie van fundamenteel tekenen wordt gekenmerkt door een ritmische impulsiviteit. Ze kiest zelfverzekerd voor de veelheid door het creëren van overdaad. Haar doel is niet om tot één tekening te komen waarover ze dan zo tevreden is dat die ingekaderd aan de muur mag worden opgehangen. Een tekening op zich heeft bij haar geen waarde, maar betekenis ontstaat binnen een veelheid aan vormen die relaties aangaan met kleuren. Bij het tekenen wordt er betekenis gegeven aan prikkels en impulsen en die handelingen vertalen zich dan in voortdurend evoluerende composities die op zich het creatieproces presenteren. Het is een manier om iets te vertellen dat niet onder woorden kan worden gebracht.

Textielontwerp en in het bijzonder de specialisatie weven was, in navolging van haar particuliere traject binnen grafisch ontwerp, voor Julie Van den Meutter een logische stap. Het is ook handenwerk waar veel ambacht in zit. Tevens slaagde ze erin om via het weven ook uiting te geven aan haar visie op fundamenteel tekenen. Het was op geen enkel moment haar bedoeling om haar tekeningen letterlijk te vertalen in een geweven vorm, maar met weven wou ze net zoals met tekenen op zoek gaan naar manieren om volume, ritmiek, tactiliteit en structuur vorm te geven. Dit onderzoek resulteerde in een reeks van ‘weefschetsen’ die conceptueel in een directe verwantschap met de getekende schetsen staan.

Alhoewel de tekeningen en de weefschetsen op basis van de medium-specifieke creatiemethodes op een heel verschillende manier tot stand komen, zijn ze beide wel met dezelfde intentie vervaardigd. Het gaat telkens over het realiseren van schoonheid via het visueel tastbaar maken van het intuïtieve. Alhoewel het concept tijd zich initieel enkel postuleerde als een nevenproduct van het verschil in productiemethodes tussen het tekenen en het weven, nam het zeer snel een even centrale plaats als het begrip schoonheid in binnen de ontwikkeling van Julie Van den Meutter's werk. Het contrast tussen de twee technieken, het snelle tekenen en het

“Het is bijzonder verfrissend om een jonge kunstenaar zonder schroom het woord schoonheid in de mond te horen nemen.

© Julie Van den Meutter - In haar atelier, 2014

© Julie Van den Meutter - *Tangible*, 2016

trage weven, wordt voornamelijk in tijd uitgedrukt, zonder dat die tijd een evaluerende waarde krijgt. Het is niet omdat iets snel of traag tot stand komt, dat het ene daardoor een meerwaarde zou verwerven ten opzichte van het andere. Door beide resultaten naast elkaar te leggen, door ze te combineren, gaan ze juist elkaar versterken en worden er nieuwe betekenissen gecreëerd.

In het weven wordt als het ware tijd getekend, draad na draad vertaalt ze de trage of bedachtzame tijd in een beeld. In de tekeningen wordt ook de tijd getekend, deze keer de snelle of intuïtieve tijd die aangestuurd wordt door de ritmiek van impulsen. De tijd wordt verbeeld in de snel openvolgende getekende gestes. Het belang van het concept tijd in het oeuvre van Julie Van den Meutter zit vervat in het feit dat het werk wordt gedefinieerd door tijd en dat er verder geen betekenis aan ontleend wordt.

Tijd maakt het werk niet beter of slechter. De waarde zit in de manier waarop ze in staat is om tot een representatie van de diversiteit van tijd te komen en niet in de tijd dat het vraagt om een werk te maken. Binnen het domein van textielontwerp is dit een fundamenteel disruptieve gedachte, omdat daar de tijdsinvestering vaak één van de belangrijkste indicatoren is om de (commerciële) waarde van een geweven werk te bepalen.

FRAGILITAS In het werk van Julie Van den Meutter worden tijd en schoonheid fysiek uitgewerkt als essentiële dimensies van haar praktijk. Je kunt deze begrippen als het ware aanraken en vastpakken. Daar blijft het echter niet bij. Beide concepten sturen ook een dynamisch creatieproces aan. Uniek aan haar werk is dat ze tijd en schoonheid niet als een subject of thema benadert, maar als veelzijdige dimensies

die ze via ge diversifieerde methodes ontvouwt en vertaalt dankzij de hybride integratie van verschillende media, technische modaliteiten en artisanale vaardigheden. Daarmee positioneert ze zich binnen een internationale beweging van jonge kunstenaars die zich bewust afzetten tegen de heersende normatieve beperkingen in het hedendaagse kunst-discours.

De uitdagingen die een dergelijke positionering met zich meebrengt zijn echter niet gering, zeker als je bemerkt hoe complex het is om voor een dergelijke hybride praktijk erkenning te vinden. Het begint al bij de opleiding, waarbij het zogenaamde werkveld nog steeds heel traditioneel wordt afgebakend en waar men toch te weinig wordt uitgedaagd om multidisciplinair te denken en handelen.

Julie Van den Meutter is zich ook pas na het afronden van beide opleidingen, grafisch ontwerp en textielontwerp, kunnen gaan toeleggen op de versmelting van deze disciplines. Daarbij zegt ze zelf dat ze veel te danken heeft aan haar deelname aan *Toegepast* in 2016. *Toegepast* is een professioneel begeleidingstraject opgezet door het Limburgse Cultuurplatform Design en het kunstencentrum Z33 waarbij

pas afgestudeerde ontwerpers een jaar ondersteund door andere ontwerpers en specialisten aan een eigen project kunnen werken. Aangespoord door haar Nederlandse coaches Mae Engelgeer, een textiel en grafisch ontwerpster, en beeldend kunstenaar Ria van Eyck heeft ze dan gekozen om beide disciplines met elkaar te verweven. Een aantal jaar verder merkt ze dat het absoluut niet vanzelfsprekend is om nieuwe paden te bewandelen. Sporadisch kan je haar werk al eens zien in het designmuseum in Gent of in Z33 maar de galerijen en culturele instellingen die zich specialiseren in het ondersteunen van dergelijke hybride praktijken zijn in Vlaanderen nog op één hand te tellen. Het is ook niet zo dat deze kunstenaars daarop zitten te wachten. Ze kiezen resoluut voor een eigen stem en omhelzen en incorporeren de fragiliteit die daarmee gepaard gaat. Want ze weten heel goed waar ze mee bezig zijn. De rest volgt wel...

-

KURT VANBELLEGHEM

WEBSITE www.julievandenmeutter.com

EXQUISITE CORPSES
Erwin Olafs hommage aan Egmond

Erwin Olaf, Exquisite Corpses, Still life with a human skull, a snake, a glass, and various objects on a table, 2012. In opdracht van het Kasteel van Gaasbeek

ZO 01.07 »
ZO 26.08.2018

Kasteel van Gaasbeek
Kasteelstraat 40, B-1750 Lennik
www.kasteelvangaasbeek.be
kasteelvangaasbeek@vlaanderen.be

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

dS De
Standaard

kasteel
van
gaasbeek